

EEN THRILLER, EEN DAGBOEK EN EEN VERZAMELING VOLKSVERHALEN

Jeugdboeken voor de meer ervaren lezer vanaf leerjaar twee

Kevin Crossley-Holland. (2019). *Schemerwerelden: Britse en Ierse volksverhalen*. Rotterdam: Lemniscaat. Isbn 978 90 477 1143 8, € 19,95, 350 blz.

Ursula Poznanski. (2019). *Aquila*. Rotterdam: Lemniscaat. Isbn 978 90 477 1032 5, € 19,95, 334 blz.

Jean-Philippe Rieu. (2019). *Sophie: Met jou wil ik mijn dagboek delen*. Hasselt: Clavis. Isbn 978 90 448 3545 8, € 14,95, 98 blz.

Dit keer aandacht voor een onderhoudende thriller van Ursula Poznanski uit Oostenrijk, een verrassend dagboekverhaal van eigen bodem en oude Britse en Ierse volksverhalen, op geheel eigen en unieke wijze herschreven door vertelkunstenaar Kevin Crossley-Holland, magnifiek geïllustreerd door Frances Castle.

Thrillerexpert

De Oostenrijkse schrijfster Ursula Poznanski, van huis uit medisch journaliste, kennen we van een viertal thrillers, zeer geschikt voor de wat meer geoefende lezer in de bovenbouw. *Erebos* (2011), *Saeculum* (2012), *Layers* (2017) en *Elanus* (2018)

konden rekenen op lovende kritieken in eigen land, maar ook in ons taalgebied. Het zijn spannende verhalen, origineel van opzet en vol onverwachte wendingen die nog lang in je hoofd blijven hangen. Bij Lemniscaat, de Nederlandse uitgever van Poznanski, verscheen deze zomer haar vijfde adolescentenroman. Het is, hoe kan het ook anders, opnieuw een thriller, getiteld *Aquila*.

De negentienjarige Nika wordt wakker in haar studentenkamer in de Italiaanse stad Siena. Het is bepaald geen prettig ontwakken, alsof ze een stevige kater heeft opgelopen van een nacht flink doorzakken. Alleen: Nika kan zich absoluut niet herinneren wat er de avond daarvoor is gebeurd. Sterker nog, haar herinneringen aan de laatste twee dagen zijn volledig weg, evenals haar gsm en haar paspoort. Ook haar huisgenote Jenny lijkt van de aardbodem verdwenen. Nika heeft zich op de een of andere manier flink gestoten, want een lange schram ontsiert haar linkerslaap. En wanneer ze die in de badkamer bestudeert, ontdekt ze een geheimzinnige boodschap, geschreven met tandpasta in een hoek van de spiegel. Twee woorden: 'Laatste kans'.

Het is het begin van een reeks mysterieuze gebeurtenissen waarbij de spanning snel oploopt en Nika aan zichzelf

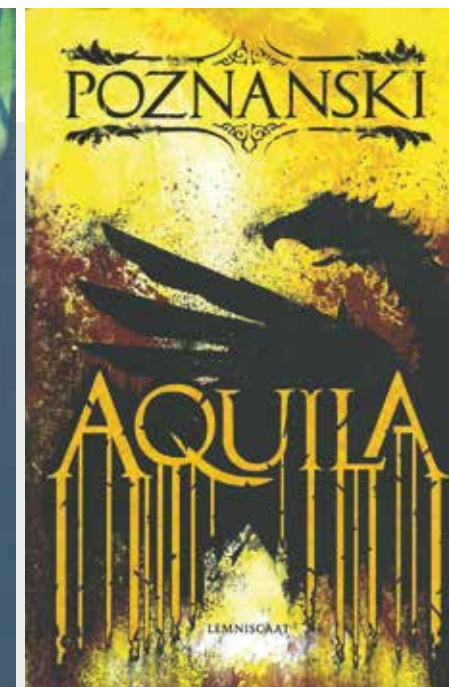
twijfelt, bang haar verstand te verliezen. Het verhaal komt helemaal in een stroomversnelling wanneer het levenloze lichaam van Jenny wordt gevonden in de bottini, de aquaducten onder de stad. Al snel is Nika hoofdverdachte en ze mag de stad gedurende het onderzoek niet verlaten. De raadsels stapelen zich op en als lezer raak je steeds meer in de ban van deze onheilspellende geschiedenis met – zoals we dat gewend zijn van Poznanski – een onvoorzien slot.

Een fascinerend boek voor lezers van veertien jaar en ouder.

Dagboek

Sophie, een middelbare scholiere, vertrouwt al haar gedachten en emoties toe aan haar dagboek. Ze schrijft over de voorvallen thuis en op school, over haar onzekerheden en over haar verliefdheid op Bram. De lezer krijgt zo al snel een goed beeld van de hoofdpersoon, een onzekere puber die worstelt met haar gevoelens, een meisje dat zich ondanks de nabijheid van vriendinnen dikwijls onbegrepen en alleen voelt.

Aanvankelijk schrijft Sophie voor zichzelf: 'Ik vertel je alles. Spontaan. Want ik ben jij en jij bent ik.' Later twijfelt ze over de eindeloze gedachtestroom die vaak ook 's nachts niet stopt.

Daarom besluit Sophie haar dagboek te delen met haar omgeving, waaronder haar moeder, haar beste vriendin Roos, haar docent Nederlands meneer Van der Heijden, alias 'de Pruik', en Bram. Het is een besluit dat goed uitpakt, omdat haar lezers dezelfde openheid betrachten naar Sophie. Dat zorgt voor herkenning en wederzijds begrip. Het brengt de verhaalfiguren uiteindelijk dichter tot elkaar.

Eigenlijk gebeurt er in het boek niet heel erg veel. Je komt er niet achter wie Sophie was voordat ze begon met schrijven. En wie een verrassend einde verwacht, blijft met lege handen achter. Maar dit dagboekverhaal heeft geen spetterende opening en/of een denderend plot nodig. *Sophie* moet het hebben van de manier waarop het is geschreven, stilistisch fraai en inhoudelijk ontroerend: 'Je bent een spiegel van mijn gedachten, van mijn gevoelens. Het voelt alsof ik aan het graven ben in mijn eigen denken en doen, alsof ik een onderzoeker van mezelf ben.'

Daarmee komen we tot de kern en mijns inziens de meerwaarde van dit boek, dat door zijn omvang (nog geen honderd pagina's) meer de vorm heeft van een novelle. Sophie houdt zichzelf, maar vooral ook de lezer een spiegel voor.

Opgroeïende tieners zullen veel van zichzelf herkennen in de ik-persoon. Daarvoor is het wel nodig dat zij over enige leeservaring beschikken, dat zij van taal kunnen genieten en de dikwijls filosofische ontboezemingen van de dagboekschrijfster weten te waarderen. Dat alles maakt dit boek minder geschikt voor de meeste leerlingen in het vmbo. Maar wel een aanrader voor jongeren, met name meisjes, in de tweede klas en hoger van havo en vwo.

De schrijver, Jean-Philippe Rieu (broer van André Rieu), is een virtuoos en veelzijdig musicus en een levenskunstenaar die met veel liefde en gedrevenheid projecten voor kinderen realiseert. Voor wat betreft het schrijven van een goed jeugdboek is hij ook glansrijk geslaagd.

Tussen werkelijkheid en fantasie

Kevin Crossley-Holland is een vermaard en bekroond Brits vertaler, dichter en auteur van kinderboeken. In *Schemerwerelden* voert Crossley-Holland de lezer mee naar de duistere wereld van de Britse en Ierse volksverhalen. Het boek bevat in totaal negenenvertig hervertellingen, verdeeld over een zevental categorieën, te weten 'Mysterie en Magie', 'Avonturen en Legendes', 'Elfen en Gnomen', 'Liefde', 'Listen en vrolijke streken' en 'Geesten'.

De auteur is zijn vader dankbaar voor

de verhalen die hij in zijn jeugd meekreeg en die hij als man op leeftijd ('Ik ben oud geworden, bijna zonder dat ik het in de gaten had!') op zijn beurt aan zijn kleinkinderen doorgeeft en met deze uitgave ook aan ons. Heerlijk zijn de magische, mistige en raadselachtige avonturen en legendes waarin je jezelf al lezende kunt verliezen. Verhalen waarin elfen en gnomen je betoveren en de grenzen tussen werkelijkheid en fantasie geleidelijk vervagen. Achter in het boek legt de auteur verantwoording af, geeft hij uitleg bij de herkomst en de betekenis van alle verhalen.

De bundel is wonderschoon vormgegeven, vooral ook dankzij de sublieme zwart-witillustraties van Frances Castle, een gelauwerd illustrator met een breed werkterrein van kinderboeken tot de website van BBC History.

Kortom, een prachtige uitgave voor jong en oud, waarmee zowel auteur als illustrator hun vakmanschap tonen. Een boek dat liefhebbers van sprookjes en fantasy in hun hart zullen sluiten. Geschikt voor de betere lezers vanaf leerjaar 2. ■

Rob van Veen

Voor meer informatie over deze verhalen maar ook andere boeken, ga naar <www.eenboekjeopen.nl>.